

İNŞAAT SEKTÖRÜ CİRO VE ÜRETİM ENDEKSİNDE ARTIŞ

Nurel KILIÇ

Türkiye ekonomisinin temel büyüklükleri göz önüne alınarak 2014 yılına kadar orta vadeli projeksiyon oluşturulduğunda; 2009 yılı küçülme, 2010 yılı kısmen toparlanma, 2011 ve 2014 yılları performansının sektör için belirleyici olacağı beklenmektedir.

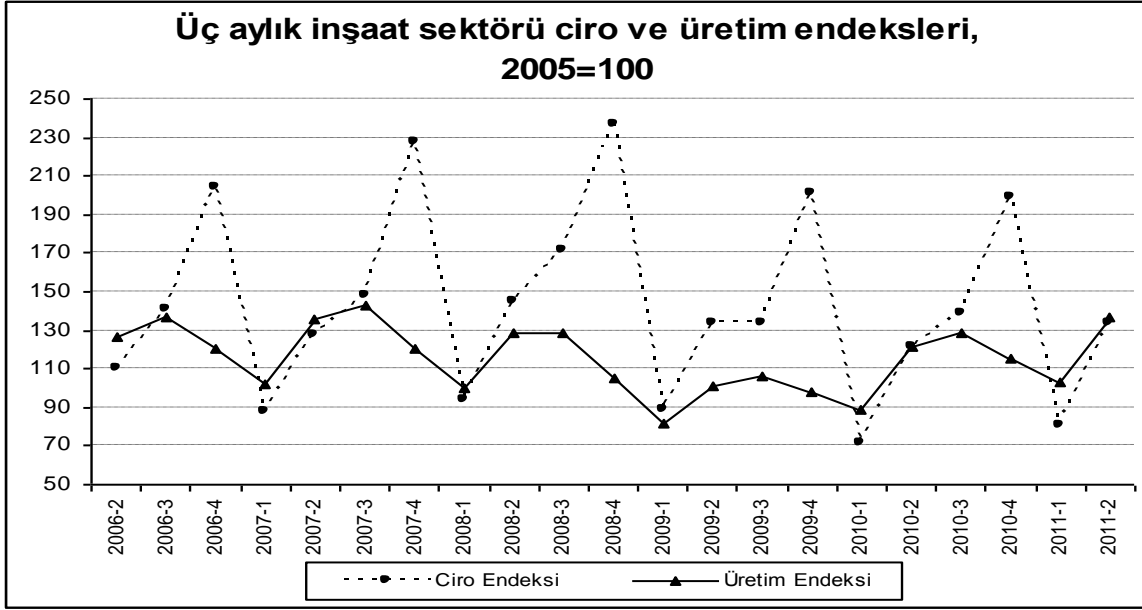
İnşaat sektörü, yarattığı istihdam ve faaliyetlerinin coğrafi dağılımı nedeniyle hem yoksulluğa, hem de bölgeler arası dengesizliklere çare üretebilen bir sosyal kriz kalkanıdır.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, Üç Aylık İnşaat Sektörü Ciro Endeksi 2011 yılı 2. döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre % 10,5 artış göstermiştir.

Bina İnşaatı Sektörü Ciro Endeksi % 11,6 artarak 113,5'ten 126,7'ye, Bina Dışı İnşaat Sektörü Ciro Endeksi % 9,0 artarak 133,5'ten 145,5'e yükselmiştir.

Üç Aylık İnşaat Sektörü Üretim Endeksi ise 2011 yılı 2. döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre % 13,1 artmıştır.

Bina İnşaatı Sektörü Üretim Endeksi % 15,5 artarak 112,1'den 129,5'e, Bina Dışı İnşaat Sektörü Üretim Endeksi % 4,6 artarak 169,1'den 176,9'a yükselmiştir.

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Büyümenin anahtarının önemli bir bileşeninin inşaat olduğu düşünüldüğünde birçok sektöre doğrudan ve dolaylı can veren inşaat sektörünün desteklerde ön planda tutulması Türkiye ekonomisi açısından stratejik bir önemdir.

Bölgemizde ve özellikle İzmir'de de konut yapımına yönelik arazilerin yetersizliği ve tahsislerdeki güçlükler, SİT niteliğindeki araziler ve ihale kanunundaki eksiklikler nedeniyle konut sektörünün yeteri kadar büyüme gösteremediği yatırımcılar açısından sık sık dile getiriliyor.

Bu nedenle;

- Vergi yüklerinin azaltılması,
- KDV oranının düşürülmesi,
- Özel sektör inşaat yatırımlarının desteklenmesi,
- Yeni finansman araçlarının yolunun açılması

dikkate alınmalıdır.

İnşaat sektöründeki gelişmelerin ekonominin geneline çok ciddi yansımaları olduğu kuşkusuzdur.

Bu nedenle

- Ekonominin bel kemiği konumundaki inşaat sektöründe; öncelikle kamu altyapı yatırımlarına ağırlık verilmelidir.
- Kamu altyapı yatırımlarını ve tüketici harcamalarını arttıracak önlemler başında özel sektöre uygulanacak teşvikler ilk sırada değerlendirilmelidir.
- Sektörde haksız rekabete yol açan TOKİ'nin sektöre olumsuz etkileri gözden geçirilmelidir.

- İnşaat sektörüne destek verilmesi amacıyla kentsel alanlardaki konut üretimlerinde talep edilen yol, kanal, katılım bedelleri ve ruhsat harçları daha makul seviyelere çekilmelidir.
- Gerçekleştirilen ihalelerde aşırı tenzilatlarla iş verilmemelidir.
- Kamu İhale Kurumlarının bölge bazında yapılandırılması sağlanmalıdır.
- Büyükşehir ve ilçe belediyeleri, yerel yönetimler ve TOKİ tarafından gerçekleştirilen ihaleler ayrıştılarak gerçekleştirilmelidir.
- Kazı artığı hafriyat ve molozların derelere dökülerek Körfez ve çevre kirliliğine yol açmasının önüne geçilmesi için her bölgede moloz döküm sahalarının yaratılmalıdır.

Tablo 1: İnşaat Toplam Üretim ve Ciro Endeksi

Dönemi	İnşaat Toplam Üretim Endeksi (Değişim) (%) [*]	İnşaat Toplam Ciro Endeksi (Değişim) (%) ^{**}
II. Dönem 2011	36.3	66.7
I. Dönem 2011	-10.9	-59.6
IV. Dönem 2010	-10.4	43.5
III. Dönem 2010	6.0	14.5
II. Dönem 2010	36.6	68.8
I. Dönem 2010	-9.0	-64.3
IV. Dönem 2009	-8.0	50.2
III. Dönem 2009	4.5	-0.6
II. Dönem 2009	25.0	51.8
I. Dönem 2009	-22.7	-62.8
IV. Dönem 2008	-18.3	38.7
III. Dönem 2008	0.1	18.0
I. Dönem 2008	28.5	54.9

Kaynak: TÜİK

* : Bir Önceki Döneme Göre Değişim

** : Bir Önceki Döneme Göre Değişim

Grafik 1. İnşaat Toplam Üretim ve Ciro Endeksi Değişim Oranları

